

Kolosi **Kristo ini kubä unitägän ämawebe** **wakiken nanik täga yämagurek**

1-2 * * Näk Pol, Anutu täño nadäk terak Kristo Jesu täño aposoro itat. Tänpäkañ notninpak Timoti-kät nektä Kolosi komeken Kristo-kät kwasikorani, Ekäni täño ämawebe notniye inta man kudän ño tänpäñ tamikamak. Täñkañ Anutu nanin-ken nanik orakorak ba bänep pidämtä intä terak äroton.

Bänep täga man

³ Ninä Anutu, Ekäninin Jesu Kristo unitäño nani uken kadäni kadäni inta yänpäñ yäñapik täkamäñ. In täño manbiñam nadäñkumäño unita inta yänpäñ bänep täga man wari wari iwet täkamäñ. ⁴⁻⁵ In Kristo Jesu nadäñ imikinik täk täkañ ba äbot täñpani ämawebe-ken bänep iron täñ yämik täkañ unitäño manbiñam nadäñkumäñ. Ude täk täkañ uwä omäk tägagämän kunum gänañ inta biñam pewani unita yänpäñ ude täk täkañ. Tänpäkañ Jesu täño manbiñam bureni u inken täwetpäñ täwoñärek täñirä imaka tägagämän unitäño manbiñam nadäñkuñ. ⁶ Ba in-tägän nämo nadäñkuñ. Nämo, Manbiñam Täga u komeni komeni ahäñ yäpmäñ kuñkañ bureni pewä ahäñ bumbum täñ yäpmäñ kuyak. Täñkañ bureni u inken udegän ahäk täkañ. Inä Anutu täño orakorak unitäño biñam bureni u nadäwä tärewäpäñ bänepjin-ken

* **1:1-2:** Efe 1:1 * **1:1-2:** Rom 1:7

penpäj yäpmäj kuŋatkuŋotä pen yäpmäj kuŋat täkaŋ. ⁷ Tänpäkaŋ Jesu täŋo manbiŋam u notnin-pak bureni Epafraŋ unitä täwetpäj täwoŋjärenkuk. Notninpak uwä Kristo täŋo watä äma tägagämän kubä. U täŋkentäj nimiŋpäj inken epän täk täyak. ⁸ Tänpäkaŋ Munapiktä inken bänep iron kädet pewän ahänkuŋo unitäŋo manbiŋam ni-wetkuk.

⁹ * Nin manbiŋam u nadänpäj uterakgän yäput penpäj kadäni kadäni Anututä täŋkentäj tamikta yänapik man ŋode yäk täkamäj; Kudupi Munapiktä bänep nadäk-nadäkjin taŋi pewän ahän tamiŋirän Anutu täŋo mebäri kaŋpäj nadäkinik kaŋ täŋ yäpmäj kut. Ude täŋkaŋ kädet unitä gäripi nadäk täyak u ketinik nadäwut yänpäj yänapik täkamäj. ¹⁰ * Ba ŋode imaka yänapik täkamäj; Intä irit kuŋat-kuŋat Ekänitä ini gäripi nadäk täyak ugänpäj iwarirä gäripi nadäwän. Tänpäj epän täga mebäri mebäri täŋtäj kuŋarirä unitäŋo bureni kaŋ ahäwut. Ba Anutu täŋo mebäri yänpäj-nadäk täŋ yäpmäj kuŋirä taŋi kaŋ tägawän. ¹¹ * Tänpäkaŋ Anutu kehäromini pähap inide kubätä täŋ-kehäromtaŋ tamekta yänapik man yäk täkamäj. Ude täŋ-kehäromtaŋ tamiŋirän ehutpäj nadäkinikjin nämo pewä putärewäkaŋ bäräpi ahän tamäwä u gänaŋ oretoret terak kwikinik itsämneŋ. ¹² * Ude täŋkaŋ nanin uwä bänep täga man iwet täkot. U imata, Nanin uwä tuŋum täga kämi yäpmäkta yäwani u kaŋ-ahänetta nin yäpän-tägawäpäj nipmankuko unita. Täŋ, imaka tägagämän u ekäni täŋo ämawebe

* **1:9:** Efe 1:9,16,17; Plp 1:9 * **1:10:** Plp 1:27; Efe 2:10 * **1:11:**

Efe 1:19, 3:16 * **1:12:** Efe 1:11,18

penyänjeki gänaŋ kuŋarani ätu ukät api kaŋ-ahäne. 13 * Anutu u bipmäŋ urani mähe mi täŋo kehäromi-ken nanik ketärenpäŋ nanaki bänepi gämäni täŋo kaŋiwat yewani gänaŋ nipmaŋkuk. 14 * Nanaki unitä wakinin täŋo kowata yäpmäŋpäŋ mominin ärut moreŋ nimiŋkuk.

Kristo u intäjukun-inik itak

15 * Tänpäkaŋ Anutu ämatä nämo kawani unitäŋo injam-dapun bureni uwä Jesu Kristo kwawak ahänkuko u. U imaka kuduptagän täŋo intäjukun äma ude kuŋatkukotä pen kuŋatak. 16 * Täŋkaŋ u ker i terak imaka kuduptagän ahän moreŋkuŋ. Imaka kunum gänaŋ ba kome terak, imaka känäŋi ba nämo känäŋi, imaka ärowani, ba imaka wäpi biŋam ba kehäromi n ikek u kuduptagän täŋpäŋ yepmaŋkuk. Tänpäkaŋ imaka kuduptagän u ker i terakgän ahänkuŋ, ba u kuduptagän watä epän täŋ imikta yäwani. 17 * Täŋkaŋ imaka kuduptagänta intäjukun täŋ yämik täyak ba unitäŋo meham terak itkuŋotä itkaŋ.

18 * Tänpäkaŋ Kristo ini uwä nadäkinik täŋpani äbot pähap täŋo gwäki ude irirän äbot täŋpani uwä Kristo täŋo gupi ude. Täŋkaŋ Kristo uwä äbot pähap unitäŋo doni-inik. Uwä äma intäjukun-inik kumbani-ken naniktä akwani. Ude täŋpäŋ ini kubä-tägän imaka kuduptagän täŋo intäjukun ude itkukotä itak. 19 * U imata, Anututä nadäŋ imiŋjirän iniken täktäk ba mebärini kudup u Nanakiken

* **1:13:** Luk 22:53; Efe 2:2 * **1:14:** Efe 1:6,7 * **1:15:** 2Ko 4:4;
 Jon 1:18 * **1:16:** Jon 1:3,10 * **1:17:** Jon 1:1, 8:58 * **1:18:**
 Efe 1:22-23; Apos 26:23; Rev 1:5 * **1:19:** Jon 1:16; Kol 2:9

tokneŋ pätak. ²⁰ * Tänpäkaŋ Anututä nadäk tawan ŋode peŋkuk; Nanakna terak imaka kome terak ba kunum gänaŋ päke u kudup näkŋata biŋam äneŋi kaŋ täŋput yäŋ nadäŋkuk. Ude nadäŋkuko unita topmäk-topmäk kubägän pewän ahäkta nanakitä päya kwakäp terak nägäri piwän kuŋkuŋ.

²¹ * Tänpäkaŋ inä bian Anutu mäde ut imiŋpäŋ injingän kuŋat täŋkuŋonik. Nadäk-nadäkjin ba täktäkjin waki unitä Anututa iwan täŋ imik täŋkuŋonik. ²² * Ude täŋpeŋ kuŋat täŋkuŋo upäŋkaŋ Kristotä gup tohari nitek ahänpäŋ päya kwakäp terak kumbuko uterak inä Anutu inikät bänep kubägän ude kuŋatta tämagutkuk. Ude täŋkuko uwä intä iŋamiken kudupi kuräki, momi nämotä kuŋatneŋta tepmaŋkuk. ²³ * Ude unita in nadäkinikjin kehäromigän iŋitpäŋ kaŋ irut. Täŋpäŋ Manbiŋam Täga nadäŋkuŋo unitä imaka täga ninta nimikta yäwani u bureni-inik api yäpneŋ yäŋ täwoŋäreŋirän bureni yäŋ nadäk täkaŋ. Eruk nadäk kehäromi iŋit täkaŋ u pewä paotneŋo udetä nadäkinikjin täŋkehärom taŋpäŋ itneŋ. Tänpäkaŋ manbiŋam uwä in-tägän nämo nadäŋkuŋ. Nämo, äma äbori äbori komeni komeni yäwet yäpmäŋ kwani. Pol näkä unita watä äma ude kuŋat täyat.

Pol äbot täŋpanita yäŋpäŋ epän pähap täŋkuk

²⁴ * Näk inta yäŋpäŋ komi bäräpi punin terak kuŋat täyat unita nadäŋjira säkgämän täk täyak. Imata, Kristotä äboriye, iniken gupi u täŋkentäŋ

* **1:20:** Efe 1:10, 2:16; Rom 5:1; Efe 1:7, 2:13; 1Jo 2:2

* **1:21:**

Rom 5:10; Efe 2:12, 4:18

* **1:22:** Efe 2:14-16; Efe 5:27

* **1:23:**

Efe 3:17; Hib 3:14; Mak 16:15; 1Ti 3:16

* **1:24:** Efe 3:13

yämikta komi yäput penpäj nadäjnkuko u nämö tärenjuk bumik. Ude unita Pol näkä täñkentäjira komi u näkä terak kañ tärewän yäj nadäk täyat. ²⁵* Nadäkañ? Näk Anutu täño man tawañ terak Kristo täño äbot pähap unitäño watä kuñatpäj inken Ekäni täño manbiñam kudup täwetpäj täwoñärek täkta yäj namani. ²⁶* Man u yäput penpäj käbop it yäpmäj äbäjirän ämawebe bian it yäpmäj äbuño u nämö nadäjkuñ. Upäjkañ kadäni ñokengän nadäk bian käbop itkuko u Ekäni täño ämawebeniye yäjahäjpäñ niwerani. ²⁷* Bureni, iniken gäripi terak Anututä nadäk käbop itkuko u ämawebeniye kwawak yäjahäjpäñ niwetkuk. Täñpäñ nadäk bureni pähap, säkgämän-inik, guñ ämawebe äbori äbori täñkentäkta yäjkwawak täñkuko uwä ñode; Kristo u bänepjin-ken itak. Täñpäñ bänepjin-ken itak unita imaka imaka tägagämän kunum gänäñ intä yäpmäkta iwoyäjnkuko u bureni-inik api yäpneñ.

²⁸⁻²⁹** Mebäri unita ämawebe kuduptagän Kristo täño mebäri yäjahäjpäñ yäwet täkamäj. Täñkañ man kädet mebäri mebäri iwatpäj jukuman yäwerit, bänep pidäm man yäwetpäj yäwoñärek täk täkamäj. Täñpäkañ ämawebe u kudup Kristo terak äma bureni täñjä Anututa iniñ kirenayäj nadäjpäñ unita kehäromi pähap Kristotä nimik täyak uterak ehutpäj epän u täñ-dämik täkamäj.

2

¹ Eruk ñode täwera nadäwut; In ba Laodisia komeken nanik ba ämawebe ätu injamna dapun

* **1:25:** Efe 3:2,7-8 * **1:26:** Rom 16:25-26; Efe 3:3-5,9-10

* **1:27:** Efe 1:18; 1Ti 1:1 * **1:28-29:** Efe 4:13 * **1:28-29:** Efe 3:7,20; Plp 4:13

nämo nabäwani, unita komi kwini nämo nadäk täyat. ²* Komi epän täk täyat u bänepjin täñkehärom takta ba äbot täñpani notjiye-kät bänep iron terak kowat-kwasikorän täñpäñ kuñatta u täk täyat. Ba intä nadäk säkgämän yäpmäjirä unitä nadäkinikjin täñ-kehäromtak täyon yäñ nadäk täyat. Ba Anutu täño man bureni käbop nanik kwawak ahäñkuko unitäño mebäri ket nadäwä tärek täkot yäñ nadäk täyat. Täñpäkañ Kristo ini uwä man bureni käbop itkuko unitäño mebäri. ³* Ukenä nadäk-nadäk siwonji ba nadäwä tärek-tärek Anutu-ken nanik u kudup tokñek it moretak.

Äma täño man jopi nämo nadäneñ

⁴* Täñpäñ äma kubätä in yäñ-täkñarani täñpäñ bänepjin täñpä wanenña man ñowä yäyat. ⁵* Näk inkät nämo itkamäj upäñkañ bänepnatä inta juku piñpäñ nadäñ tamik täyat. Täñkañ in täñkentäk säkgämän kowata kowata täñpäñ Kristota nadäñ imikinik kehäromigän täñpeñ kuñat täkañ unita bänep oretoret nadätat. ⁶ Täñpäkañ in Kristo Jesutä Ekäni täñ tamekta imagutkuño unita ukät kowat-kwasikorän täñpeñ kuñat täkot. ⁷* Ude täñpäñ Kristo uterak jäwänjin pewä äpmonpänpäñ yenkehärom täkot. Ude täñpäñ nadäkinik täktäk kädet täwetpäñ täwonärek täñpanitä bänepjin täñmeham tañirän kuñat täkot. Täñkañ bänep oretoret pen täñ imiñ yäpmäj ärok täkot.

* **2:2:** Efe 3:4,18; Kol 1:26 * **2:3:** Ais 45:3; 1Ko 1:24,30; Efe 3:19
 * **2:4:** Rom 16:18; Efe 5:6; Kol 2:8 * **2:5:** 1Ko 5:3 * **2:7:** Efe 3:17; Efe 2:20-22

8 * Tənpəkaŋ äma kubätä nadäk-nadäk jopi ba yəŋ-yəkŋarani man terak təwetpəŋ təwoŋjərek təŋjirən kädət siwoŋi kakätäneŋta nadəŋ təpəneŋpəŋ kuŋat təkot. Man udewani uwä ämaken nanik, äbek ora təŋo kobap man. Uwä kome terak imaka kehäromi nitek uterak wohutpəŋ yäk təkaŋ, u Kristoken nanik nämo. 9 * Nadäkaŋ, Kristo tohari gupi nitek ahəŋkukotä itak. Kristo uterak Anutu təŋo täktäk ba mebäri-inik tokŋek pat imitak. 10 * Unitä imaka imaka kehäromi nitek unita intäjukun-inik täyak. Ukät kowat-kwasikorän təŋjirä Anututä irit bureni intä terak tokŋek peŋ tamiŋkuko itak. 11 * Tənpəkaŋ Kristo tubəŋ kuŋpəŋ itkun-ken uken Juda kädət iwətpəŋ gupjin moräk bureni nämo madəŋkuŋ. Nämo, gup moräk madäk-madäk mebäri kubä yəpuŋ. U ŋodeta yäyat; Ämatä gupi moräk madäk təkaŋ ude, Kristotä bəneŋ nadäk-nadəkjin biani u madəŋ dəkŋekuk. 12 * Tənpəkaŋ ume ärutkuŋ-ken uken Kristo-kät kowat-kwasikorän təŋkuŋ. Təŋkuŋo unita Anututä inä Jesu-kät bok awaŋ gənaŋ äneŋkuk. Tənpəkaŋ inä Anututä Jesu awaŋ gənaŋ nanik yəpməŋ akunŋkuko unitəŋo kehäromi pähapta nadäkinik təŋkuŋo unita kadäni ume yəpuŋ-ken uken Jesu-kät bok awaŋ gənaŋ nanik wädəŋ tädotpəŋ tepmaŋkuk. 13 * Bian inä guŋ, Juda təŋo бага man nämo iwarani, ba momi mäyap təŋpəŋ kumbani ude bumik kuŋarirä Anututä momijin

* 2:8: Kol2:3 * 2:9: Jon 1:14,16 * 2:10: Efe 1:21-22 * 2:11: Rom 2:29 * 2:12: Rom 6:4; Efe 1:19-20; Kol 3:1 * 2:13: Efe 2:1,4-5

penpän Kristo-kät bok tänpän kodak taņkuņ. ¹⁴ * Juda täņo бага man kudän täwani unitä iwan täņ tamiņkuk. Uwä momijin kubäkubä kwawak ude pewän ahäwäpän mankenta biņam tepmaņkuk. Upäņkaņ Jesutä momijin бага mantä yäņahäņkuko u kuduptagän päya kwakäp terak urirän paotkuņ. ¹⁵ * Tänpän ugän nämo; Jesutä päya kwakäp terak kumbuko uterak mäjo wära kehäromi nitek ba imaka kuduptagän kehäromini nitek u kehäromini kudup yäyomägakuk. Kehäromini yäyomägaktaņ wi yäwatpän mebärini kwawak penjirän imaka jopi ude äworeņkuņ.

Äma täņo бага man nämo iwatneņ

¹⁶ * Unita äma kubätä ume ketemta jop irit ba komepak kodakita orekirit ba orek nämo itta ba Sabatta yäjiwät man täwetpän taniņ wärät täkaņ u nämo nadäņ imineņ. ¹⁷ * Baga udewani uwä imaka bureni kämi ahäkta yäwani unitäņo wärani bumigän. Upäņkaņ imaka bureniwä Jesuken ahäņkuko pätak. ¹⁸ Tänpäkaņ äma udewani kubätä man ayäbu käda käwanipän yäņahäņjirän ba in in-jinta äpani nadänpän aņero yäniņ oretta täwerirän man udewanita bureni yäņ nadänpän nadäkinikjin pewä putärewäpän gwäki yäpmäkta tänpä wanęta. Butewaki, äma udewani uwä äma täņo nadäk jopi iwatkaņ ehäritä inita nadäņjirä ärowani täk täkaņ. ¹⁹ * Äma udewani Kristo nämo tubeņ kuņkaņ meni-tägän jop yäņ-täkņat täkaņ. Nadäkaņ? Kristo uwä äbot täņpani täņo gwäknin pähap. Täņkaņ äbot

* **2:14:** Efe 2:14-16; 1Pi 2:24 * **2:15:** Kol 1:13 * **2:16:** Rom 14:1-12 * **2:17:** Hib 8:5, 10:1 * **2:19:** Efe 2:21; Efe 4:15-16

tänpäni nin uwä Kristo täño gupi ude. Gupi u towinjirän kehärom tänpän Anutu täño nadäk uter-akgän tängän tägak täyak. Täñ, äma udewani uwä Kristo penpän iniken nadäk terak kuñarani.

²⁰ Eruk, inä Kristo täño kumäk-kumäki yäpurärätpän kome täño mäjo ba imaka mäde ut yämiñkuñopän mebäri imata kome ñonitäño mähe mi bumik tänpän unitäño бага man mebäri mebäri iwaräntäk täkañ? ²¹ Man u ñode yäk täkañ; U injentawä! U nañpentawä! U yäpentawä! ²² * Täñpäkañ imaka u ba u yäjiwät täkañ uwä bäräñeñ paotta yäwani. U ämatä iniken nadäkpän yäñpän-täwoñärewani. ²³ Täñkañ kañpän ñode nadäñeñ; Baga man udewani täga täñkentän nimek yäñ nadäñeñ. Ba unita nadäñirä Anutu iniñ oretoret kädet bureni täneñ. U gup yäpmän äpäc-äpäc kädet bureni niwoñäreç täkañ yäñ nadäñeñ. Ba u komi epän Anututä gäripi nadäk täyak unitäño kädet niwoñäreç täkañ yäñ nadäñeñ. Upänkañ nämotä nämoinik! Imaka udewani uwä bureni nämo. Uwä gup täño kañgärip ba nadäñ gärip kädet waki u däpmäkta kehäromini nikek nämo. Nämoinik!

3

Kristo terak bänep kodaki iritta man

¹ * Täñpäkañ inä Anututä Kristo-kät bok yäpmän akunjkuko unita kunum täño tuñum, Kristotä Anutu dubini-ken intäjukun itak-ken itkañ u yäpmäkta gwäk pimik täkot. ² * Täñkañ bänep nadäk-nadäkjin kunum gänañ imaka säkgämän itkañ unitagän

* **2:22:** Ais 29:13; Mat 15:9 * **3:1:** Kol 2:12; Mak 12:36, 16:19;

Efe 1:20 * **3:2:** Mat 6:33

pewä kuk täyon, kome terak imaka itkaņ uterak nāmo penēj. ³ * Imata, in kumbuņo unita. Kumāņirā iritjin bureni uwā Kristo-kāt kwasikorirān Anututā kābop peņkuko ini watāni it täyak. ⁴ * Eruk, iritnin täņo mebāri bureni Kristo unitā āneņi ahāņirān in udegān kuduptagān ukāt bok, iniken peņyāņek epmäget kudān ikek api ahāneņ.

⁵ Unita yāņpāņ kome täņo irit kuņat-kuņat ba nadāk-nadāk waki u kudup utpāņ kaņ yejāmbut! U ŋodeta yāyat; Kubokāret, kaņgārip nadāņ gārip waki, ba imaka imakata āmāņi tāktāk. Nadākaņ? Āmāņi tāktāk uwā anutu jopita gwājiņ āpmon imik-imik udewanigān. ⁶ Tāņpākaņ imaka udewanita yāņpāņ Anututā kokwawak pāhap api pewān ahāwek. ⁷ Nadākaņ, inā bian kome ŋonitāņo nadāk terak itkuņ-ken uken imaka u iņit yāpmāņ kuņat tāņkuņonik. ⁸ * Unita apiņo imaka pāke u māde ut yāmut. Kokwawak, bānep kubit, nadāwāwak, yāņpāņ-kaņiwat ba me yākyāk u kudup peņ moreneņ. ⁹⁻¹⁰ * * Tāņkaņ ābot tāņpani notjiye jop yākņat-yākņat nāmo tāneņ. Nāmoinik, inā bānep bianijin täņo kudān yejāmāņ moreņpāņ bānep kodakipāņ tek ude wādāwā āronkuņo unita. Tāņpākaņ bānep kodakijin uwā Anututā ini pewān ahāwani unita Anututā bānep kodakijin uwā ini bumigān ahākta tāņkodak tāk täyak. U nākņo mebārina kaņpāņ nadākinik tāņput yāņpāņ ude tāk täyak. ¹¹ * Ude unita inigān inigān, nārepmirek-gārepmirek paotkuk. Grik nanik ba Juda nanik,

* **3:3:** Rom 6:2; 2Ko 5:14

* **3:4:** Plp 1:21; 1Ko 15:43; 1Jo 3:2

* **3:8:** Efe 4:25-31, 5:4

* **3:9-10:** Efe 4:22,25

* **3:9-10:** Efe

4:24 * **3:11:** Gal 3:28

gupi moräk madäwani ba gupi moräk nämo madäwani, iwoni nanik ba bipi nanik, watä epän äma jopi ba tunum äma, nin kuduptagän Kristotä gwäknin ude itpäñ imaka kuduptagän uwäk täk täyak.

12 * Eruk, in Anututa biñam täñpani, ini-tägän bänep iron täñ tamiñpäñ yäpmäñ daninjkuko unita kudän ñode täñpeñ kuñat təkot; In notjiyeta butewaki nadäñpäñ täñkentäñ yämik təkot. Täñkañ injinta nadäñirä äpani täñpöpäñ notjiyeta kokwawak bäräñeñ nämo nadäñ yämineñ. Nämo, bänep kwini terak orañ yämik təkot. 13 * Täñkañ bämopjin-ken yäñwawak ahäñirän momi pekpek tək təkot. Ekänitä momi peñ tamiñjkuko udegän tək təkot. 14 * Täñkañ bänep iron kädet bureni iwat təkot. Kädet unitä kädet päke u kuduptagän yärepmit morek täyak. Bänep iron täktäk unitä kädet täga ätu täñ-meham tañirän in bämopjin-ken bänep kubägän terak säkgämän irit pewän ahäk täkañ. 15 * Täñpəkañ bänepjin täño yäma dārirä bänep pidäm Kristoken naniktä intäjukun it tamiñpäñ bänep nadäk-nadäkjin-ken kañiwat epän tək täyon. Nadäkañ? In bänep pidäm uterak itta Anututä yäñpəbä äbot kubägän tepmañkuk. Täñpəkañ imaka u ba unita yäñpäñ Anututa bänep täga nadäñ imik təkot. 16 * Täñkañ Kristo täño mantä bänepjin-ken tokñek pat täyon. Kristo täño mantä bänepjin-ken tokñek ude parirän nadäk-nadäk täga terak notjiye täño bänepi täñkehärom takta yäwetpäñ yäwəñäre

* **3:12:** 1Pi 2:9; Efe 4:2,32

* **3:13:** Efe 4:32, 5:2

* **3:14:** Rom

13:8-10; 1Ko 13:13; Efe 4:3

* **3:15:** Plp 4:7; 1Ko 12:13,27; Efe 4:4

* **3:16:** Efe 5:19

täjit kap mebäri mebäri tek täkot. Kap Sam terak tewani, ba Ekäni iniñ oretoret kap ätu ba kap ätu Munapiktä bänepjin-ken pewän ahäwani u Anututa bänep täga nadäñ imiñpäñ tek täkot. ¹⁷ * Täñkañ imaka u ba u yäk täkañ ba täk täkañ u kuduhtagän Ekäninin Jesu u nadäñ imiñpäñ täk täkot. Ude täñpäñ Jesu wäpi terakgän Anutu Nan bänep täga nadäñ imikinik täk täkot.

Näda miñi nani täño irit

¹⁸ * Eruk, webe, in äpjiye gämori-kengän kuñat täkot. Ekänita biñam täñpanitä ude täñpäwä api tägawek. ¹⁹ * Täñpäkañ äma, inäwä webejiyeta nadäñ yämikinik täñpäñ komi mebäri mebäri nämo yämineñ. ²⁰ * Täñpäkañ ironironi, inä menjiye nanjiyeta man yäjirä mani buramik-inik täneñ. Ude täñjirä Ekänitä tabäwän gäripi nitek api täk täneñ. ²¹ * Täñpäkañ nan, inä äpetjiye nanakjiye man jäpi ba yäniñ wärät man yäwettäko bänepi täñpä wawäpäñ nadäñ bäräp terak nämo kuñatneñ.

Intäjukun äma ba watä ämaniye jopita man

²² * Äma täño epän watä ämaniye, inä intäjukun ämajiye täño man kudup buramik täkot. Täñkañ intäjukun ämajiye iñamiken epän täñpani yäj niwerut yäjkañ täñyäkñarani nämo täneñ. Nämo, iñamiken itkañ ba nämo itkañ, epän kehäromigän täneñ. In Ekäni orañ imik täkañ unita bänep täñjikat-kät nämo, kadäni kadäni kudän siwoñi terak epän bureni täñ yämineñ. ²³ Täñkañ epän

* **3:17:** 1Ko 10:31; Efe 5:22 * **3:18:** Efe 5:22 * **3:19:** Efe 5:25

* **3:20:** Efe 6:1 * **3:21:** Efe 6:4 * **3:22:** Efe 6:5-8

u ba u tāk tākaŋ u āmata yāŋpāŋ nāmo, Ekānita epān tāyat yāŋ yāŋpāŋ gwāk pimiŋpāŋ tāŋ-dāmik tākot. ²⁴ Nōde nadāŋpāŋ tāneŋ; Epān tāk tākamāŋ unitāŋo gwākiwā kunum gānaŋ nininta yāŋ ni-mani itak uwā Ekāniken māt yāpne. Nadākaŋ? Inā Ekāni Kristo tāŋo watā āma irirā ini-tāgān intājukun āmajin bureni ude it tamik tāyak. ²⁵* Tāŋpākaŋ āma kudān wakiwaki tāŋpaniwā kudān waki unitāŋo kowata api yāpneŋ. Imata, Ekānitā āmawebe kudup tāŋo tāktāki uwā nadāk kubā terakgān yāpmāŋ danik tāyak.

4

¹* Tāŋpākaŋ epān watā āma tāŋo intājukun āmaniye, inā ŋode nadāk tākot; Nin tāŋo intājukun āmanin kunum gānaŋ itak. Unita nadāŋpāŋ watā āmajiye kudān siwoŋi terakgān yabāŋ yāwatneŋ.

Ekāniken yāŋapik-apik tāŋo man

²* Tāŋpākaŋ Ekāniken yāŋapik-apikta ket nadāwā tumbāpāŋ gwāk pimiŋpāŋ kadāni kadāni yāk tākot. Ude tāŋpāŋ Anutu bānep tāga nadāŋ imikinik tāk tākot. ³* Tāŋkaŋ ninta imaka, yāŋapiŋirā Anututā iniken manī tāŋo kāderi tāwit nimiŋirān Kristota man kābop itkuko u yāŋahāk tākāna.

Man unitagān nāk komi yotken itat. ⁴* Tāŋkaŋ Ekāniken yāŋapik mantā mehamtāŋ namiŋirā man pidāmigān yāŋkwawa taŋira āmawebe komeni komenitā mebāri kaŋ nadāwā tumbut. Nāk ude tākta yāŋ namani. ⁵* Tāŋpākaŋ āma Anutu nāmo

* **3:25:** Rom 2:11 * **4:1:** Wkp 25:43,53; Efe 6:9 * **4:2:** Efe 6:18; Plp 4:6 * **4:3:** Rom 15:30; Efe 6:19; 1Ko 16:9 * **4:4:** Efe 6:20 * **4:5:** Efe 5:15-16; 1Te 4:11-12

nadäj imani bämopi-ken inä säkgämän kuṇatpəṇ
 Kristo tāṇo kädət yəwoṇärektä pidämtak təkot.
 6 * Ude tāṇkaṇ yäkyäkjintä gäripi gəkṇi nıkek
 kaṇ ahäwän. Təṇpəkaṇ ämatä man u ba u təwet
 yabänayəṇ təkaṇ unita ketinik nadəṇpəṇ kowata
 säkgämän kaṇ yäwerut.

Äma Polkät bok irani unitäṇo man

7 * Näkṇaken manna biṇam Tikikustä api
 təwerek. Uwä nintäṇo notnınpak bänepnin gämäni,
 təṇkentäk ämanin ba Ekäni tāṇo watä piä äma
 bureni-inik, man buramik təṇpani. 8 * Bänepjin
 təṇpidäm tawut yəṇpəṇ iritnıṇ tāṇo manbiṇam
 təwetta notnınpak u inıṇ kireṇpewa äretak. 9 *
 Təṇpəkaṇ äma təgagämän Onesimus, man buramik
 təṇpani notjınpak, injin äbotken nanik u bok yäwera
 äreṇkaṇ näkä itat-ken ṇonitəṇo manbiṇam api
 təwetdeṇ.

10 * Təṇpəkaṇ komi yot ṇoken bok irani notna-
 pak Aristakus ukät Banabas nämeni Maktä nadəṇ
 tamikamän. (Mak unitäṇo mebäri təwetkuro unita
 inken äreṇirän not kaṇ təṇ imut.) 11 Təṇpəkaṇ
 notnapak kubä Josua, wäpi kubä Jastus u imaka,
 nadəṇ tamitak. Äma yaräkubä uwä Juda äbotken
 nanik. Juda äma ätutä Anutu intäjukun itkaṇ
 kaṇiwat epän tək təyak unitäṇo man yəṇahäkta
 nämo təṇkentəṇ namik təkaṇ, yaräkubä unitägän
 bänepna təṇ-kehäromtaṇ namik təkaṇ.

12 Təṇpəkaṇ intä äbotken nanik kubä Epafras,
 Kristo tāṇo watä piä äma unitä taniṇ oretak. U

* 4:6: Efe 4:29; 1Pi 3:15 * 4:7: Efe 6:21 * 4:8: Efe 6:22

* 4:9: Plm 10-12 * 4:10: Apos 19:29, 12:12; Apos 13:13; Plm 24

intä kehärom tanpän Anutu täño nadäk siwoņi yäpmänpän nadäwä-tärewäpän kudup buramiņpän kuņatneņta kadäni kadäni Anutu-ken ehuranigän yänapik täyak. ¹³ Bureni-inik täwetat; Epafra unitä in ba Laodisia ba Hierapolis yotpärareken nanik äbot täņpani ämawebe täņkentän tamikta komi epän inide kubä täk täyak. ¹⁴ Täņpäkaņ yäpätägak äma notninpak tägagämän wäpi Luk kenta Demastä taniņ oretkamän. ¹⁵ Täņpäkaņ näkä Laodisia yotpärareken nanik äbot täņpani ba Nimfa ukät äboriye Anutu iniņ oretta Nimfatä ini yotken ärok täkaņ u näkņo bänep täga man ŋo yänahänpän kaņ yäwerut.

¹⁶ Täņpäkaņ man kudän ŋo ämawebe daniņpän yäwerä nadän morewäkaņ Laodisia äbot täņpani uken pewä kuņirän unitä udegän kaņ daniņpän nadäwut. Täņpän unita kubä kudän täņpän yämiņkuro u imaka, tamäkaņ kaņ daniņpän nadäwut. ¹⁷* Daniņpän nadänkaņ Akipus ŋode kaņ iwerut; Epän Ekänitä yän gamani uwä säkgämän siwoņigän kaņ täņ yäpmän ku yän kaņ iwerut.

¹⁸* Eruk, Pol näkņa-tägän ketnatä bänep täga man ŋo kudän täņpän tamitat. Komi yotken irani näka nadän namik täkot. Eruk, Ekäni täño orakorakitä inken itinik täyon.

* **4:17:** Plm 2 * **4:18:** 1Ko 16:21

Anutu Täño Man
The New Testament and portions of the Old Testament
in the Tuma-Irumu Language of Papua New Guinea
Nupela Testamen na sampela Olpela Testamen long
long tokples Tuma-Irumu long Niugini

copyright © 1997, 2011 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Tuma-Irumu

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2016-09-20

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 9 Oct 2020

914cbf46-f59a-54d1-b209-0f763534edb5